

Nyhet från greppa.nu

Klöver/gräs i topp bland kvävefixerande grödor

Kvävefixerande grödor är viktiga för kvävetillförseln i ekologisk odling, och även konventionella lantbruk kan dra nytta av metoden. Klöver/gräsvall och kvävefixerande fånggrödor kan bidra med en hel del kväve visar danska försök. Men etableringsförhållanden, jordart och näringstillgång påverkar i hög grad resultatet.

Foto: Therese Olsson

Utnyttjandet av det fixerade kvävet kan ökas genom rötning av biomassan.

Det är forskare vid Århus universitet som har undersökt i vilken mån kvävefixerande grödor kan bidra till kväveförsörjningen. De har tittat på växtföljder med vårkorn, höstvet och potatis samt klöver/gräsvall alternativt åkerböna i såväl ekologiska som konventionella odlingssystem. Tre olika faktorer har studerats: växtföljd med och utan grön gödsling, med och utan fånggröda och med och utan gödsling.

Fixerade 300 kg N per hektar

Resultaten visade en stor skillnad i hur mycket kväve de enskilda kvävefixerande växterna bidrog med. Men bidragen berodde inte bara vilka arter som var inblandade, utan också på bland annat etableringsförhållanden, jordart och gödsling. Klöver/gräsvallen fixerade mest kväve, som mest närmare 300 kg N per hektar. Åkerbönanans kvävefixering låg 30 till 50 procent under nivån för klöver/gräs. Åkerböna gav högst skörd och fixerade mest kväve i konventionell odling. Lägst kvävefixering presterade den i det

KÄLLA: Olesen, Jørgen, E. (2014). Kvælstofforsyningen på økologiske planteavlbedrifter. [LÄS MER >>](#)

PÅ SAMMA TEMA:

[2013-08-20 >>](#)

Nytt om grön gödsling på ekogård utan djur

[2013-05-20 >>](#)

Nytt hjälpmedel för bestämning av klöverandel i vall

[2013-02-19 >>](#)

Putsning ökar kvävefixering i grön gödslingvallar

[2012-11-20 >>](#)

Fånggrödan ska leverera många odlings- och miljönyttor

greppa näringen

ogödslade försöksledet, något som forskarna tror kan ha att göra med att jordens fosforinnehåll där sjönk till en lägre nivå än på övriga försöksplatser.

Fånggrödornas kvävefixering låg i många fall på en låg nivå, men med stora skillnader mellan olika försöksplatser och år samt hur tidigt och hur bra de etablerade sig. Lägst var kvävefixeringen i fånggrödan när denna såddes in efter skörd av huvudgrödan.

Markförhållanden påverkar

Ju mer kväve som tillfördes, desto mer ökade avkastningen. Men avkastningen var också beroende av de lokala markförhållandena, som varierade mellan försöksplatserna. Jordar med hög halt av organiskt material innebar en högre bördighet med större tillgång till kväve än sandjordar. I de senare utlakades en större del av kvävet, och mängden växttillgängligt kväve i det organiska materialet var också lägre.

Även mängden ogräs spelade en betydande roll för avkastningen. För varje procent av den totala biomassen på åkern som bestod av ogräs när säden blommade minskade kärnskoroden motsvarande en kvävetillförsel på 0,5 till 1,1 kg kväve per hektar.

Avvägning mellan kvävefixering och ogräs

En slutsats från försöken är att man kan öka kvävefixeringen genom odling av klöver/gräsvall eller kvävefixerande fånggrödor. Detta får dock ställas mot alternativet att odla annan gröda för avsalu och mot försvårad ogräsbekämpning.

De danska forskarna pekar också på möjligheten att öka utnyttjandet av det fixerade kvävet om det omvandlas till mineraliskt, växttillgängligt kväve som kan tillföras på rätt sätt, i rätt mängd och vid den tid då det behövs på fältet. Här kan rötning i biogasanläggning vara en intressant väg.

[Anna Blomberg Behjat](#)

Foto: Therese Olsson

Kvävefixerande växter är viktiga i många ekologiska odlingssystem.

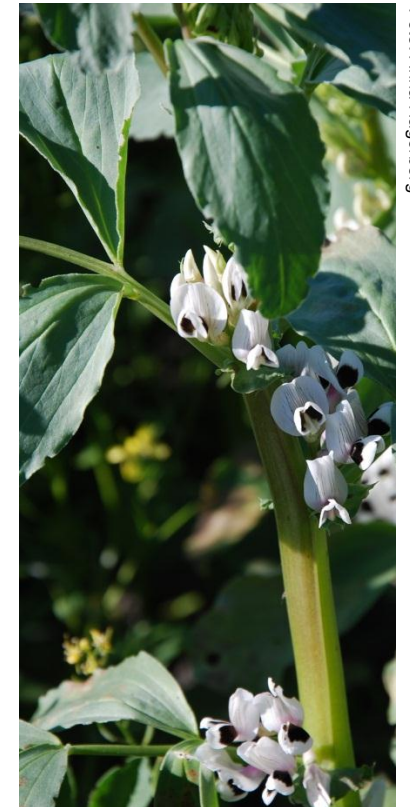

Foto: Anna Hagerberg

Åkerböna fixerade i försöket 30-50 procent mindre kväve än klöver/gräsvallen.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling; Europa
investerar i landsbygdsområden

Redaktör:
Berit Haggren
0470-692 00
berit@haggren.eu

greppa näringen